

Reactie op de internetconsultatie m.b.t. het wetsvoorstel doelmatige aanpak onderwijshuisvesting.

Vanuit Gemeente Nijmegen zien we het wetsvoorstel als een positieve ontwikkeling, omdat dit duidelijkheid schept op een viertal belangrijke onderdelen. Grote vraagstuk blijft echter de bekostiging, zowel voor gemeenten als voor de schoolbesturen.

Hieronder lichten we onze reactie nader toe:

Algemene reactie op het voorliggende wetsvoorstel:

De verplichting voor het vaststellen van een integraal huisvestingplan (IHP) voor gemeenten en meerjarenonderhoudsplan (MJOP) voor schoolbesturen in het kader van meer programmatische en TCO-benadering is een begrijpelijke en prima stap. De verwachting is echter niet dat dit tot de hoognodige impuls leidt, omdat het voor de uitvoering van de plannen ontbreekt aan de hiervoor benodigde financiële middelen. Daar wordt in dit wetsvoorstel geen verdere invulling aan gegeven. Het wetsvoorstel zal er wel voor zorgen dat nog duidelijker wordt dat het aan financiële middelen ontbreekt. Nu kan gezegd worden dat er geen volledig beeld is van de kwaliteit van de onderwijshuisvesting in Nederland, dat kan hierna niet meer.

Het wetsvoorstel benadrukt zelf de vernieuwings- en verduurzamingsopgave.

Het is noodzakelijk om dan de financiële middelen die hiervoor nodig zijn te borgen richting gemeenten en onderwijsbesturen. Dit wordt ook bevestigd door de uitkomst van het recente onderzoek van Oberon ('QuickScan kwaliteit onderwijshuisvesting: wat is de kwaliteit van onze schoolgebouwen') waarin staat te lezen dat de gemiddelde leeftijd van onderwijsgebouwen in het PO en VO respectievelijk 44 en 40 jaar oud zijn!

Verder legt het wetsvoorstel de zorgplicht voor een gezond binnenklimaat bij de schoolbesturen. Grote vraagstuk hierbij is of het schoolbestuur hiervoor de benodigde middelen heeft: zowel de omvang qua benodigde installaties en daarmee gepaard gaande ruimte als de investeringen en kosten voor onderhoud zijn fors toegenomen in de afgelopen jaren. Maatregelen als SUVIS (30% cofinanciering vanuit het Rijk) zien we als 'pleisters plakken', terwijl ook op dit punt het nodig is om voldoende structurele middelen beschikbaar te stellen. Met de vereenvoudiging bekostiging primair onderwijs vanaf 1 januari 2023 waarbij geen aparte budgetten meer bestaan voor o.a. materieel wordt weer een financieel probleem voor de toekomst gecreëerd.

In het wetsvoorstel wordt gesteld dat "gemeente en bevoegd gezag er samen moeten zien uit te komen. Het belang hiervan komt tot uitdrukking in het OOGO." Gemeenten en schoolbesturen staat echter voor een onmogelijke opgave; zonder aanvullende – geormerkte- structurele middelen is te verwachten dat hier in de praktijk weinig van terecht komt. Er wordt wederom voorbijgegaan aan de oproep van gemeenten, schoolbesturen, VNG, PO-raad, VO-raad en vele andere instanties om structureel meer geormerkte middelen voor onderwijshuisvesting vrij te maken.

Specifieke inhoudelijke reactie op het voorliggende wetsvoorstel:

1. Een verplichting voor het vaststellen van een integraal huisvestingplan (IHP) voor gemeenten en meerjarenonderhoudsplan (MJOP) voor schoolbesturen.

In Nijmegen is een zeer groot deel van de onderwijshuisvesting doorgedecentraliseerd. Specifiek staat met betrekking tot doordecentralisatie in de verschillende artikelen (art. 92a WPO, art. 90a WEC, art. 6.2a WVO) bij lid 5 dat: 'het integraal huisvestingsplan vermeld voor welk bevoegd gezag, voor welke huisvestingsvoorzieningen en voor welke termijn dit besluit is genomen.' In de toelichting (onderdeel B. Artikelsgewijs) staat op pagina 32 echter iets anders: 'Daaraan gekoppeld is in het vijfde lid van dit artikel de verplichting neergelegd tevens in het IHP te vermelden aan welk bevoegd gezag, voor welk bedrag en voor welke termijn doordecentralisatie heeft plaatsgevonden.' In genoemde twee passages staat niet hetzelfde; daarmee lijkt een fout in de tekst geslopen.

2. Renovatie wordt een voorziening in de huisvesting waar de gemeente voor verantwoordelijk is.

Vanuit de gedachte van circulaire economie en hergebruik materialen is renovatie een begrijpelijke en goede gedachte. Anderzijds staat renovatie daarmee grotendeels haaks op de gedachte van standaardisatie en kostenbesparende effecten.

3. Het investeringsverbod in het primair onderwijs wordt opgeheven.

Geen inhoudelijke opmerkingen

4. Een zorgplicht voor het schoolbestuur voor een gezond binnenklimaat.

Zie hiervoor de opmerkingen bij de algemene reactie over de bekostiging van deze zorgplicht.